

БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА

УПРАВИТЕЛЕН СЪВЕТ

РЕШЕНИЕ № 18

От 23 януари 2025 г.

I. На основание чл. 76, ал. 4, във връзка с ал. 1 и 9 от Закона за кредитните институции (ЗКИ) и чл. 16, т. 21 от Закона за Българската народна банка, Управителният съвет (УС) на Българската народна банка (БНБ), съгласувано с Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори (КПНРО) приема следните критерии и процедура за съгласуване избора на одитори на банки, за извършване на независим финансов одит и ангажимент за сигурност по устойчивостта:

1. Банките, лицензирани да извършват дейност в Република България избират регистрирани одитори за извършване на независим финансов одит на финансовите отчети и ангажимент за сигурност по устойчивостта съгласно чл. 76, ал. 1 и 9 от ЗКИ след предварително съгласуване на избора с БНБ.

2. БНБ съгласува избора на регистрирани одитори въз основа на следните критерии:

2.1. Професионална квалификация:

2.1.1. Към датата на предложението за избор регистрираните одитори да притежават опит, свързан с поне един извършен и приключен одиторски ангажимент за финансов одит на банка или на други предприятия от обществен интерес, на големи предприятия и/или средни предприятия, определени като такива съгласно Закона за счетоводството, и които предприятия съставят и представят годишния си финансов отчет на базата на Международните счетоводни стандарти (МСС).

2.1.2. Регистрираните одитори да разполагат с одитни екипи, които включват най-малко:

(а) служители или наети експерти с квалификация в областта на информационните системи и информационната сигурност;

(б) служители или наети експерти, които са вписани в регистъра на независимите оценители и са получили сертификат за правоспособност за независим оценител съгласно Закона за независимите оценители и които извършват оценки на финансови инструменти, недвижими имоти, машини и съоръжения, търговски предприятия или други оценки по преценка на банката и одиторските дружества;

(в) двама регистрирани одитори-физически лица, от които един отговорен одитор и втори одитор – за преглед за контрол на качеството, като всеки един от тези регистрирани одитори следва да има одиторски стаж най-малко 3 (три) години;

(г) регистриран одитор по устойчивостта, вписан в регистъра по чл. 20 от Закона за независимия финансов одит и изразяването на сигурност по устойчивостта (ЗНФОИСУ), в случаите когато ще извършва ангажимент за сигурност по устойчивостта.

2.2. Репутация:

Не може да бъде одитор на банка регистриран одитор:

(а) на който са налагани мерки от КПНРО спрямо него или спрямо отговорния одитор в него по чл. 89, ал. 2, т. 5, 6, 7 или 8 от ЗНФОИСУ или глоби или имуществени санкции по чл. 110, ал. 1 от ЗНФОИСУ;

(б) на който са налагани дисциплинарни мерки от Института на дипломираните експерт счетоводители (ИДЕС) съгласно чл. 40, ал. 4, т. 6 или 7 от ЗНФОИСУ;

(в) на който е налагана санкция за нарушение изискванията на чл. 76, ал. 2, чл. 77 от ЗКИ, чл. 61 или чл. 69 от ЗНФОИСУ през последните 3 години;

(г) който през последните 3 (три) години е бил одитор на банка, на която през този период е прилагана мярка на основание чл. 103, ал. 2, т. 2 от ЗКИ;

(д) в процеса на надзорен преглед БНБ е установила, че не е спазвал изискванията на Насоките на Европейския банков орган относно диалога между компетентните органи, осъществяващи надзор върху банки и регистрирания(ите) одитор(и), извършващи задължителния одит на кредитните институции (ЕВА/GL/2016/05).

2.3. Конфликт на интереси:

2.3.1. Регистрирани одитори не могат да бъдат едновременно одитори на банка, когато:

(а) са свързани лица по смисъла на § 1, т. 3 от допълнителните разпоредби на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс; или

(б) принадлежат към една и съща международна одиторска мрежа, по смисъла на § 1, т. 17 от Допълнителните разпоредби на ЗНФОИСУ;

(в) отговорните одитори от двете одиторски дружества, са съпруг или съпруга или в роднински връзки по права линия до втора степен включително, по сребрена линия до втора степен включително или по сватовство до втора степен включително.

2.3.2. Отговорен одитор от предложените регистрирани одитори не може да изпълнява одиторски ангажименти по задължителен финансов одит и ангажименти за сигурност по устойчивостта в банка, в случаите когато е:

(а) съпруг или съпруга:

- на лице, което има материални интереси в банката, различни от тези на вложител; или

- на лице в ръководен орган на банката (надзорен съвет и управителен съвет или съвет на директорите); или

- на лице, което е администратор в банката съгласно ЗКИ, или заема ключови позиции в банката; или

- на лице, което предоставя услуги на банката по реда на чл. 64 от ЗНФОИСУ;

(б) в роднински връзки по права линия до втора степен включително, по съребрена линия до втора степен включително или по сватовство до втора степен включително с лица, които имат материални интереси в банката, различни от тези на вложител или някое от тези лица е:

- в ръководен орган на банката (надзорен съвет и управителен съвет или съвет на директорите); или

- лице, което е администратор съгласно ЗКИ, или заема ключови позиции в банката; или

- лице, което предоставя услуги на банката по реда на чл. 64 от ЗНФОИСУ.

в) лице с материални интереси в банката, различни от тези на вложител, или е неин служител или представител;

3. Процедура за съгласуване избора на регистрираните одитори

3.1. Обстоятелствата по т. 2 от настоящето решение се удостоверяват с декларации от регистрираните одитори, съответно от отговорните одитори, към датата на съгласуване на избора, които се предоставят на съответната банка. Декларациите се изготвят поотделно, в т.ч. за извършване на независим финансов одит и за извършване на ангажимент за изразяване на сигурност върху отчети за корпоративното устойчиво развитие.

3.2. Преди насрочване на Общо събрание на акционерите на банката, управителният орган на банка отправя искане за съгласуване избора на одитори по чл. 76, ал. 4 от ЗКИ до подуправителя, ръководещ управление „Банков надзор“ в БНБ, придружено от декларациите по точки 3.1.;

3.3. В искането си за съгласуване избора си на одитори, банката изрично посочва регистрирания одитор по чл. 76, ал. 9, изречение 2 от ЗКИ, който ще извърши ангажимента за изразяване на сигурност върху отчети за корпоративното устойчиво развитие.

3.4. За целите на проверката на изпълнението на критериите по т. 2, БНБ обменя информация с КПНРО и/или ИДЕС.

3.5. БНБ съгласува предложените от банка одитори по реда на чл. 76, ал. 6 от ЗКИ.

3.6. БНБ възразява срещу избора на одитор, когато:

3.6.1. в хода на проверката по т. 3.4 установи, че са представени неверни данни;

3.6.2. не са изпълнени критериите по т. 2.

II. С настоящото решение се преустановява действието на решение № 73 от 10 май 2017 г. на Управителния съвет на БНБ за съгласуване избора на одитори.

*

* *